

Telegraful Roman

Abonamentul:

Pe un an 32 corone.

Pe şase luni 16 cor. — Pe trei luni 8 cor.

Corespondențe

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», Strada Măcelarilor Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză.

Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor, după involață**Abonamentele și inserțiunile**

să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Roman», Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 45.

Cum va fi administrată Bucovina

«Monitorul Oficial» publică următorul decret asupra unirii Bucovinei:

FERDINAND I.

Prin grația lui Dumnezeu și voia națională, Rege al României,

La toți de față și viitori, sănătate,

Asupra raportului președintelui consiliului nostru de miniștri sub Nr. 2211 din 1918.

Luând act de hotărârea unanimă a congresului general al Bucovinei din Cernăuț delă 15 Noemvrie 1918.

Am decretat și decretăm:

Art. I.—Bucovina, în cuprinsul granitelor sale istorice, este și rămâne deapurarea unită cu Regatul României.

Art. II.—Președintele consiliului nostru de miniștri este însărcinat cu executarea acestui decret.

Dat în București, la 18 Decembrie 1918.

FERDINAND.

Decretul-lege asupra organizării și administrației Bucovinei are următorul cuprins:

In Bucovina râmân în vigoare legile și ordonanțele de până acum. Legile esențiale nu vor putea fi modificate decât pe cale legislativă; întrucât însă vor fi necesare schimbările ce rezultă din faptul unirii cu Regatul României, ele vor putea urma prin decrete-legi. Ordonanțele în vigoare vor putea fi schimbate de ministru delegat al guvernului la Cernăuț, care are și dreptul de a da ordonanțe privitoare la administrația Bucovinei în cadrul legilor în vigoare.

Pentru Bucovina vor intra în consiliul de miniștri doi miniștri fară portofoliu.

Unul dintre acești miniștri, ca deputat al guvernului pentru administrația Bucovinei, își va avea reședință la Cernăuț, iar al doilea la București. Hotărârile consiliului de miniștri privitoare la Bucovina se vor lua cerându-se avizul ministrului delegat al guvernului la Cernăuț.

Pentru trebuințele Bucovinei afară de acele ale administrațiilor rezervate autorităților centrale, se va alcătuia un budget, care după aprobația consiliului de miniștri va trece sub administrația ministrului delegat la Cernăuț.

Pentru lărgirea ministrului delegat al guvernului la Cernăuț, se va numi un secretar general, care la împiedecerea sau absența ministrului, va giza afacerile în numele acestuia.

Pentru administrația Bucovinei se instituie, sub conducere și organizare a ministrului delegat al guvernului la Cernăuț, un serviciu administrativ, cuprinzând următoarele secreteariate de serviciu, și anume pentru:

1. Interne, 2. Justiție, 3. Finanțe, 4. instrucția publică, 5. culte, 6. lucrări publice, 7. industrie, comerț și îngrijirea socială, 8. agricultură, domeniul și alimentare, 9. salubritate publică. În fruntea fiecăruia secretariat de serviciu se va numi un secretar-șef.

Afacerile străine, armata, siguranța generală a statului, căile ferate, poșta, telegraful, telefonul, circulația financiară, vămile, imprejurările publice în Bucovina vor fi administrative de către administrația centrală de resort din București. Primele numiri ale funcționariilor de poștă, telegraf, telefon și căile ferate se vor face în întregul cu ministru delegat al guvernului la Cernăuț. Privitor la serviciul siguranței publice în Bucovina, jandarmeria și poliția vor sta la dispoziția ministru delegat al guvernului la Cernăuț. Ca parte militară jandarmeria râmână sub ordinul ministerului de răsboi. Cu ocazia reorganizării jandarmeriei în Bucovina, recrutează jandarmilor, numirea ofițerilor și gradelor inferioare, se va face în întregul cu ministru delegat al guvernului la Cernăuț.

Publicările oficiale privitoare la Bucovina se vor face prin Monitorul Oficial.

Toți funcționarii din Bucovina, afară de cei care depind de administrația centrală de resort din București, vor fi propusi de către ministru delegat al guvernului la Cernăuț și vor fi întăriți după gradul lor prin decret regal, sau decizie ministrului.

Clădirea justiției românești

Trăim în zodia organizațiilor de tot felul. În împărtăția muncii democratice. Pătruns de convingerea că felul de a munci în duh democratice și singurul îndrepătrunit și cheazul cel mai puternic al deplinei reușite, ministru nostru de justiție Dr. Aurel Lazar a făcut un pas foarte cunimit când s'a hotărât să convoace pe toți iurișii din Sibiu și jur la o sfatură prietenescă pentru a afla îndrumările sănătoase în scopul organizării iustiției românești.

Să iurișii noștri tineri și bătrâni iau înțeles întrebile bune și s'au prezintat în număr complet. Conferința aceasta, care se poate considera ca pregătirea marei congrese al iurișilor români de pretutindene, s'a înținut Duminecă a fost săptămâna.

Mulțumind pentru afluenta numeroasă, ministru iustiției conțuriază în următoarele programul său de muncă:

Am dus luptă seculară să ni se recunoască românitatea noastră. Baza luptelor noastre politice, — ceteata aspirațiunilor noastre naționale, a fost conștiința faptului, că suntem strânători români.

In momentul când am ajuns în situația mult dorită, să putem munci pentru plămădirea, organizarea statului nou român: noi, muncitorii iustiției, să nu uităm că strămoșii noștri, români, au fost în temeitorii judisprudenții și lăsămantul lor iuridic și azi este tesaurul omenei, principiile lor fundamentale supuse unei evoluții firești, în mare parte și azi nerăsturnabilă și chiar aplicate. Ne aşteaptă un teren de muncă vast și vrednic de cele mai nobile ambiciovi. Ne înțămpină însă și greutăți enorme.

Sufletul românesc pe terenul iuridic n'a avut putință să se desvolte independent și să se afirme. Simul lui de drept era incătușat, nu s'a putut manifesta în legislația sa și codificările nu reprezentă și individualizarea etnică, concepția iuridică a poporului românesc.

A scăzut la iveau mărginile iustiție din adâncimea sufletului poporului românesc, a dovedit descenta română și pe terenul iurisprudenției, apoi a aduce concepție lui iurișice în cungăsuire cu evoluția modernă a democrației, a alcătuit dreptul românesc, folosindu-ne de rezultate mari ale principiilor socialistului de dreă cristalizate: îata un ideal iuridic al viitorului!

A creă justiția democratică și cinstință, — a realizează ideea mare a nemiliocidă, — a înlesnă procedura pentru cei săraci, — a impiedică despoarea materială a celui judecat, a asigură linistea sufletească tuturor, cari cer lecție, ori aşteaptă decisul sortiilor lor, convingiți că în localitatea iustiției numai, — și numai dreptatea stăpânește!

A asigură independența materială și morală a judecătorului, — a tuturor ampliațiilor dela justiție, — promovând astfel nivelul intelectual, — și potențială ambicioare și puterea de muncă! Scăunul judecătorului să fie tronul dreptății.

Apoi a creă un viitor mai bun, pentru corpul avocaților români. A potențiat puterea lui morală, — a ridicat nivelul lui intelectual, — ca astfel realizându-se unirea faptică, — în România-Mare avocatul nostru să ajunga de element condutator.

In fine, — a creă limbă juridică românească, și cultura juridică, — ca corpul judiciar și avocațial să intre cu arcanul jurisprudenței în România-Mare.

Iată în liniiem prea generale programul.

Programul acesta liberal, democratic și drept a fost primit cu mare insuflare din partea iurișilor români. Trebuie să se discutiune au luat hotărâr cu privire la:

- a) formula de jurământ pentru slujitorii dreptului românesc;
- b) referitoare la crearea de limbă iudicătoră românească și a culturii iurișice românești;

c) cu privire la procedura civilă și criminală care trebuie necondiționat simplificată. In viitor vor împărtășea numai trei feluri de judecători: 1. Judecătoria de ocoul. 2. Tribunalul și 3. Curtea de casată;

d) cu privire la scoaterea administrației din domeniul iustiției.

Manifestul sașilor

Hotărârea dela Mediaș. — Alipirea la regatul României. — Poporul săesc membru al imperiului român

După exemplul dat de sașii bucureșteni, săi rostit acum și sașii devăreniți membru în noua situație, în care ne găsim.

Reprezentanții autorizați ai poporului săesc, întrunindu-se la Mediaș în 8 Ianuarie n. 1919, au hotărât că de-aici încoce „poporul săesc să se considere pe sine ca membru al imperiului român”.

Fiii și fiicele acestui sărgincios popor încearcă astăzi de a mi se cetățeni ungari; ei sunt săi cetățeni al statului român.

Ear statul român, fără doar și poate, le va acorda toată ocrotirea, de către dânsă se fac și se vor face vrednic.

Manifestul, în traducere, este următorul:

Cătră poporul nostru!

Comitetul central săesc completat, în unire cu statul național german-săesc pentru Ardeal, ca reprezentanții chemați ai poporului săesc ardelean, adus în 8 Ianuarie 1919 la Mediaș următoarea hotărâre unanimă:

Evenimentele mondiale au creat capete nouă în teritoriu, unde poporul sașilor ardeleni și-a întemeiat lăcasul înainte de aceasta cu aproape 800 de ani. Regele Ferdinand al României, în decretul său din 27 Decembrie 1918, vestea că a luat stăpâneala asupra acestui teritoriu. Poporul cel mai numeros al Ardeleanului și al părților mărginile ale Ungariei a declarat, în adunarea sa națională dela Alba-Iulia, să împărtășească la România. Prin unirea cu România, a Ardeleanului și a părților din Ungaria locuite de români, se înființează un teritoriu, a cărui înghesurare se întemeiază pe raporturile etnografice.

In fața acestor fapte și în convingerea că aici este vorba de îndeplinirea unui proces istoric, poporul săesc din Ardeal, pe baza dreptului de liberă dispunere de sine, proclama alipirea sa la regatul României, și trimite poporului român saluturi frântă și felicitări călduroase la reaizarea idealelor stat național.

Poporul săesc al Ardeleanului prin aceasta (în seamă nu numai de desvoltarea istorică, ci și de drepturile inerente ale poporului român de-a se uni și a forma stat, și își exprimă speranța cu incredere, că poporul ro-

mân și statul român, căruia poporul săesc îl aduce destinația sa moștenită din timpuri veci, il va întâmpina pe acesta cu sentimente de bună-voință și dreptate. Poporul săesc, care în curs de veacuri a avut administrări proprie constituțională, ce-i-a fost lăsat pe nedrept și împotriva asigurării soleme și legale, nadăjduse mai departe, că nu i se va face cu neputință să se afirme și să se desvoile todeaua ca o unitate națională și politică conștie de sine, presupunând, că nouă stat îi va oferi și bucuros de tot ce aranje condiție sale de viață.

Garanția pentru aceasta o aflată în hotărârile adunării naționale române dela Alba-Iulia, unde s-a enunțat, că fiecare popor are să fie condus, instruit, administrat, judecat în limba sa și prin fizii săi, ear în legislația și în guvern să-să aiibă reprezentanții potriviti, cari să-i asigure autonomia bisericescă și școlară, și în general să chezăuesească o luare în seamă dreapta și binevoitoare a tuturor drepturilor liberale, naționale, politice, economice și culturale ale popoarelor, va să zică și ale poporului nostru.

Poporul săesc aprobă mai deținutea hoțăreană adunării naționale dela Alba-Iulia, prin care la congresul de pace are să se asigure dreptatea și libertatea de opotivitate pentru națiunile mari și mici, și vede în aceasta o garanție durabilă pentru pacea popoarelor.

Sprează și dorește, ca și ceilalți locuitori germani din nouă stat să se alăture la procedarea sa și îs exprimă nădejdea că drepturile să-i se cuvin, se vor recunoaște și pentru ceilalți germani, și ca legatura politică și ca popor a tuturor germanilor în nouă stat va fi recunoscută.

In deplină conștiință a importanței hotărârii sale, poporul săesc se consideră pe sine de aci inainte ca membru al imperiului român, făcând și fiicele sale ca cetățeni aci acestui stat.

Poporul nostru roagă pe Dumnezeu, ca pasul plin de răspundere, pe care să simțătă dator să-l facă, să-l îndrepteze spre bine și să-l împărtășească de binecuvântarea Sa.

Mediaș, 8 Ianuarie 1919.

Adunarea națională săescă.

Marele general francez Berthelot la Săliște

Raport special —

Cea mai marează și mai înăltătoare zi ce-a avut-o frunză comună Săliște în viață ei de până acum, și ziu de 20 Decembrie st. v. 1918. Se împărăște deoarece și născăpătă cîstelă ilustrul general al armatei franceze, Berthelot, vine să vădă,

Desi numai cîzca înainte a fost înconștiințată, să-să facut tot ce să-putut într-un răstimp atât de scurt, ca să fie înăltămat cu cinstea și mărcirea ce-i se cuvine. Prin telefon se vestesc comunele din juri, spre a lăua și ele parte, cu tot ce au frumos la această mare sărbătoare.

Deși în miez de lăuntru, vremea și se-nină și călduroasă de primăvară. Razele soarelui se scăldau vesele în mandru și pitoresc port național, în care, ca în ziua cea mare a Pașilor, era îmbrăcată și împodobită toată suflarea.

În spate, săndǎ, când pregătirile urmăzuitor, cu sărăguină, într-un conpon împuñător, cu fanfare și călărași în frunte, cu falnice steaguri naționale, urmăți de un sir întreg de căruțe, soseșc drăsenii și mandrii polonari, în străvechi loc port în căciuli mari cu fundul lat și în tohoare simple fără cușătură pe ele. Ca un preludiu al zilei de mână, se întinde o horă și o seamă de jocuri naționale, care înfălăcăză pe toți.

Sosirea înaltului osapse se așteaptă pe ora 9 dimineață. Abia se luminesc bine de ziua, și-o mișcare neobișnuită pe toate stră-

zile. Frumoasa Săliște strălucesc în po-doabă steagurilor fran-șe și române. Fie-care casă și arboret. Îndeosebi piata și un decor. Balcoanele caselor, ferestrele, toate împodobile cu covoră și șesuri naționale. Preste toate se ridică poarta de triumf și tribunele împodobile în fel măiestrit cu ramuri de brad și mulțime de steaguri. Copilași de școală și timetul toți cu ste-gulele în mână.

În fața tribunei ce așteaptă sosirea mirelui și a suitelui său, pe o altă tribună sta gata de primire împozantul cor al Săliștei.

Frumoasele și drăguțele coriste, îm-brăcate totuș costume curat sălășenite, cu pahioale, pieptare și cojace de vidă, corișuri cu laibere și căciuli, purtând toți și toate cocarde naționale. În felu cum erau chitite și aşezate înfațiseau un faboul fermecator.

Nu se lasă mai pe jos nici comunele învecinate, îmbrăcate frumos, cu steaguri, table cu inscripție comunei și "Vive la France", "Vive le grand général Berthelot", și ceteră în frunte cu suntele din toate pările. Din sună coborâă Gălăș și Tilisca cu un drăguț mănușchi de dominoșie în frunte, gătit frumos, Rodul și Jina. Din jos: Valea, Sibielul, Cacova, Orlatul și Gurăuul. Iar din mijloc, de preste drum Săcelul, Magul și Aciul. Nu și-a lăsat parte să privești. Emulau comunele, având fiecare ceva deosebit, caracteristică, având.

În vre-o zece automobile, cî o punctualitate militară, la ora anunțată, sosește marele general Berthelot și suita sa, general Moșoa, cu generalii Panaitescu și Boletin, cu vrăjitorii bărbați și neamăli, ministri nostri: Maniu, Cicero Pop, Goldi, Vaida și alii distinși bărbați, înalti ofițieri francezi și români.

Sprijinindu-se pe un altă, în binevenită de Dr. Nicaș Comșa, în numele Săliștei și al comandorilor din Margini și multumeste pentru cîntrea ce ni-a făcut, ostendînd în mijlocul nostru. Tânărul dragoste și stima poporului român pentru Franță, re-cunoștuire liberă, ce în primul rînd are să-mu înfrângă vitejile franceze.

Cuvîntul rostit de tânărul dragoste în fruntea simpatizant capitan Rosetti, General Berthelot, mulțumește pentru călădura primire, exprimă nădejdea, că idealul națiunii române se va îndeplini într-o lăuntru.

Poternicul cor, sub conducerea neop-eratului dirigent învățătorul Mihă, cîntă căntările: "Bine a venit" și "Trumpetele răsună".

Învățătorul protopop, părintele Lupa, rostește în limba latină, o vorbire cu miez Arată legătura și înfrângătoare poporilor latine, iubirea poporului francez, făz de popor român, pe care îl sprijină în todeaua în aspirațiiile sale, și căre, și de astădat își pune toată nădejdea, că va săruri, ca România mare să fie pe vecie una și nedepărțită.

De încheiere, din hărnicia femeii ro-mâne îl predă un săculel, o perină cu sunătă tot în formă românească, o poliță frumosă, mai multe servete festive, însoțite de două plăcuțe pline, caracteristice locului.

Cu ochii lucind în lacrimi și de mânăgîere, frapat de atâta dragoste, generalul Berthelot mulțumește părintelui protopop după cuvîntele frumoase, femeilor românești, mulțumește dirigențul de cor, frumusoasă coriste, care său să cînte atât de fermeccitor.

Corul mai căntă "Astăzi fraților români" și "Se'nțore vîții din răsob".

E rândul jocurilor. Fiecare comună își joacă jocurile locale. E admirabil învățătura sălășenilor, călăsuți și bătuți, de flăcăi de pe sat. Mai pe urmă, prin o horă mare se învese toate jocurile într'un lăutar. Tineri și bătrâni se prind cu totul în joc Joach și generalul Moșoa împreună cu ceilalți ofițieri. Se pogorâă și măndrul general Berthelot să admire pe voinici portenari, cărora le înținde mâna și să dă vorbă cu ei, spunându-le că și el e fiu de tărân. Tuturor le surâde și prin micăzut căldură al mânii le arată dragoste și simpatia, până ce frumoasa dominoșă Victoria Bratu din Tilisca îl răpește în frunte, și pe față general francez, care în mijloc de aplauze și urale învârte pe șteața dominoșă.

De încheiere, în cîntec de fanfară, îl rănduie de cîte patru, defilează rînd pe rînd roate comunele în frunte cu preșii lor. Cel ce-a fost în apogeia generalului spus cînă și spusim: "Acasă a fost o defilare, ce rar se poate vedea!"

Defilantii desparțindu-se în două, compun un lung cordón, prin mijlocul căruia, după o petrecere de o oră și jumătate, în

mii de urale, stănd în picioare, cu chipul în mână mulțumind tuturor, trece în de-spărțire, cu pas incinelor automobilul, ce purta pe marel osapse împreună cu celălății. În acordurile ultime ale Marsilișor, cîntată de corul Săliștei, ce era postă în fruntea cordoanelor, tot mai mulți și mai mulți se îndepărtează ilustrul general.

Măreala sărbătoare, cu mulțimea nemu-mărată, cu cîntecile și jocurile desprinse în fălfătul drapelului și în prezența mandrilor generali și-a celor mai ales fruntași ai neamului, nă-lăsat impresia, că a fost ceva vis, o poveste tezută din fețe-frumoșii și mandre Coșanțiene.

Cronicar.

Reformă agrară în România și Basarabia. În Monitorul Oficial de Sămbăta a apărut decretul-lege, care cuprinde principalele de *expriroare* în ve-chiul regat și în Basarabia. Se expriroare în cuprinsul veciului regat al României: terenurile cultivate ale domeniului Coroanei, Caselli rurale, instituțiilor publice și private, ale supușilor străini, precum și două milioane de hectare din pământul cultivabil al tuturor proprietăților particu-lare. Se mai declară expropriate din proprietatea particulară pământurile trebuin-cioasele la izlazuri.

În Basarabia se expriroarează: pământurile Coroanei, ale statului, băncilor, tăren-nesi, mandrișorilor din străinătate, (*mandrișori locale și bisericilor*) ce le săză o anumită intîndere de pământ, ale supușilor străini, precum și un milion de hectare din pământul particularilor.

Subsolul râmâne proprietatea statului.

Concertul meseriașilor

Indelemnările culturale, nîzunilele după o vizită sufletească mai frumoasă, mai largă și mai semnificativă decă desfășură meseriașii români în pământul său, într-o cîntecă de desfășură meseriașii români din fruntea noastră, ostendînd în spatele cuștelui săzătăloc, care-l aspi-ază la munca răpăoas, iar senza-țul desprejutorul de obosalea caută cu sete să-să farmecă înimile cu frumusele căntări și poeziile naționale, ca cetiri la cerul meseriașilor intermită de înfălcăratul și bunul român care a fost ascunsorul *Nicolae Cristea*. Da, reunimăre meseriașilor astăzi sub conducerea neobositului președinte. *V. Tordășanu* prin indeleințitul de folositoare cultivare ferioasă, sufletul mun-tilor de veninii curtenorilor primjedioase antinționale și antreligioase. Îl păstrează nestribit și necorcit pentruța mână în lumina de înviorătoare bătălie a răsu-șorii, care încearcă să se impună în rîndul strămoșilor purtat în sânge.

Din cînd în cînd reunimăre dă în față obște probe des de progresie ce le realizează sub raport artistic literar. Sunt concertele și spectacolele artistice. Ele probează ca ce se poste ajunge prin sine însuși.

A doua zi de la Crăciun s-a dat în sala cea mare dela *"Uricium"* primul concert după 4 ani și jumătate de răsob, de susținut într-o atmosferă românească. Sala se acucează la imbrăcat din nou haine frumoase, neliniștește de cărări și bucurii. În fruntea lui, generalul Moșoa, în cîntecă de reuniunea săzialelor istorice ale reuniunilor soldaților.

Treptele îl urcă săzile români și românceape apoi toți îmbrăcati în pitorești costumi românești. Sala se acucează în grădă, doar astăzi, în dorință de un concert românească, și de petrecere românească. Viața românească îmaginează cu putere pretutindină. Si tozim de același mult-nemai căpătând bilete s-au intors mălinii către casă.

În loju apărării îmbrăcată persoană a biruinitorului în luptă erănțene, a generalului Moșoa, însotit de generalul Drăguș, colonelul Negulescu, colonelul Drăguș, și alti ofițeri fruntași ai armatei române. Asemenea și nelinișteștul lupitor în ale po-licei naționale, asupră ministerului de răsobiu *Dr. St. C. Pop* îne să lee parte la bucurile meseriașilor români. Vine împreună cu familia. De față și șicul ministru de organizare *Dr. I. Săcu*, ministru de chesuturilor sociale, *Fleruer* și alte multe persoane însemnante din viața noastră publică.

Corul mixt instruit de măestru zugrav *I. Stanciu* cîntă frumos și surprinzător de corecț. "Inimă regală", "Rămăni sănă-toasă", "Inimă și "Trecul valac". Damele sunt toate îmbrăcate în costume sălășenești. *Stefan Moșoa* cîntă cu sentiment romântă "Un chip iată de dăltă", și declară cu runină poeza "Hăi mai tare om din lume" de mult regretatul *Victor Vlad Delamarină*. Tenorul meseriaș *N. Isan* delează pu-blul cu două cuplete, iar absolut ventul de teologie *Silvia* și *Milea* își arată voca vo-luminoasă de bariton plăcut în cîntecile:

•Pe sub florii mă legănată, «Bagă Doamne-tuna 'n nor» de T. Bredeanu și „Cântec“ de N. Brătianu. Acompanierea la pian a executat cu multă eleganță și artă ve-steină pînă în d-na *Ol. Dr. Delea n. Bar-dos*. Cu multă finită cîntă și corul celorlalți cîntăriți de la *Orăștie*, cu precepe și simfoni bogată de doamna *Magdăna*. Poezia care a sărmăt o furtună de aplauze și ovăzuri la adresa viteazului îzbăvitor al Ardealului, general *Moșoa*, și următoarea:

Inchinare ostașilor români

— Prelucrare după V. Alecsandri —

Bravi ostași ai tării mele,
Insemnă și cteau în frunte,
Dragii mei ușani de cämpuri
Am cîntat în tinerețe
Strămoșească vîțieje,
Viteză fară seamă
Pe-acel temp de grea urgie,
Ce la vechiul nostru nume
Au adus un renume,
Dus pe Dunăre în Mare
Si din Mare dus în lume,
Vin acum la răund vostru,
Să văduse crescătă,
În cui iniția crescută
Si cu sufletul mai mare,
Ca eroi de mari legende,
Vin să vă privesc în față,
Voi, nepăsători de moarte,
Disprejuratori de viață,
Ce-ști probă cu-avântul vostru
Lumei puse în mirare,
Că din vultur, vultur naște,
Din stejar, stejar răsare.

Dela domn până la opinie,
Duși de-o soartă norocoasă,
Văți legat în logodire
Cu îzbânda giōiosă.
Si-ătăi căcău să pricepem
A trecutul mărire,
Măsurându-vă de-o seamă
Cu strămoșos "năjime",
Si-ătăid, precum prin noui
Măndru soare se arată,
Cine am fos odiinăoară,
Cine lar' vom fi odă.

Și trăiti feclor de oaste,
Domnul sfânt să vă ajute
Voi ce ai lăsat să lezi
În trange și redute
La Orăști și Dragoslavie
Contra Neamătinii hain,
Opăcind înaintarea
Trufașului Falkenhain,
Mai apoi în lupte grele
La Oituz și Măresesti
Invingănd, alți puști pe fugă
Oștile împărătești.

O, vîței de vîță vechie!
Auziji în depărare
Acel vuțur fără nume
Ce răsună și o care o mare?
Sunt bătăile de inimi
Ale întrugui-ne amal nostru,
Ce adună și zoapte
Dorul lin cu dorul vostru,
Sunt vârsările de lacrimi
Pentru-acel care se stinge,
Sunt urările voioase
Pentru-acel care invinge!

O Români, în fața voastră,
Colo "N" faimica cea zara
Vedeli voi o rază vie
Care 'neț inec răsare,
Sărăbiand priu umbra deasă
De lungi secoli adunată?
E voliosul fapt de ziua
Mult dorită, mult visată,
E lumina re'vări,
E luceafărul sperări,
E Ardealul ce-ști serbează
Ziană sfântă a liberăril.

Dragii mei! Din focul luptei
Ojelii cînd veți întoarce,
La cămin, unde Româncă
Așteptând suspină, toace,
Tot poporul: rădu, frate, soră,
Mama și părinte,
Ca în Domn, cu păni și sare
Vor își săpătă, vîntate;
Caci din voi fiecăruia
Poartă 'n frunte cu sunună
Si de gloria astăzi,
Si de gloria străbună.

Pas dar, pas tot înainte!
Timpul vechi din nou zorește

Viiitorul României

Dătă mugur, re'ne'coleste,

O copil! de voi sunt mândru

Azi în România mare

Voi ce-aș repărat izbânda

Unui neam. În așteptare,

Umbra lui Mihai Viteazul

Azi plăusețe pesto voi,

Bună oastei ce-a'veli în frunte

Un viteaz ca și Moșou.

Să trăji copii cu toți,

De acum pot să mor ferice,

Asăzi lumea va cunoaște,

Roman zice, viteaz la trecere. E. M.

După concert a urmat dansul vesel și animat, la care în hora mare a intrat Insuși vestitul general zdobitorul de dummani, Domnisoara C. Pop, ca o sevărească fiică a unui ministru democrat, a dansat cu chipul flăcăi români, o frumoasă însemnare în înhîrtirea noastră depline.

Partea leului pentru succesiul acestei frumoase seară de Crăciun revine președintelui V. Tordăianu, vicepreședintelui G. Poponeza și secretarului St. Dacă, precum și doamnelor V. Tordăianu, care a decorat atât de frumos sala și dări Stanici, dirigentul corului de meseriași.

Alegorile din Anglia. Guvernul lui Lloyd George a obținut, în alegerile generale engleze de acum, o mare majoritate față de partidele celelalte ale parlamentului. Dintre 107 membri din camera comunelor, guvernul are 477. Candidații socialiști, cunoscuți ca pacifici în vremea răsboiu, au căzut în numeroase locuri, fără ca guvernul să facă presa (cum în altă jări) asupra alegerilor.

Alegorile din Anglia arată, că Germania va trebui să supoarte urmările răsboiu, pe care l-a provocat și-l pierdut.

Dela noi

Marele Stat național din Sibiu a lăsat decizunea, că de 15 Ianuarie 1919 să fie desființate toate gardele naționale din Ardeal (române, săseși și ungureșii) urmând a fi înlocuite de către corpurile de jandarmerie.

Sa lucrarea cu multă asiduitate la organizarea jandarmeriei ardelenie. Fiecaru jandarm i s-a fixat o soldă fixă anual. Organizatorul jandarmeriei românești din Ardeal este generalul de divizie Boeriu.

Jandarmii români și săsi cari faceau parte din jandarmeria ungurească, au devenit, întorcându-se la vatră.

Bineventarea fraților din Făgăraș din partea părintelui protopop N. Borzea

Mult așteptate și mult dorite D-nule Comandanți ai Armatei Române! Iată noi bine ai venit!

Între aceste momente mari — suflul românesc este cuprinzătorul bucuriei ce nu se poate exprima! Îndestul în cuivine — lacrimile ne rouărează fața de bucurie și vocea ne tremură de emoția noimiițului — când ne exprimăm «înțe și venit!»

Am eșit cu semnul bucuriei cu triflorul — care până acum a fost încătușat, și că noi cei cel-purtăm — și cu praporul bisericii sfinte ortodoxe române — aceste scumpe odoare, la care am înțint, ca la lumina ochilor și vom înține până la moarte.

Am eșit în numele statului orășenesc Făgăraș — aceasta veche resedință a lui Radu Negru — pe care ne-am păstrat-o și Vo' redam cu dragă înină în stăpânire.

Ei s'a rește peste mulți din fat prepotenților usurători de neam și legă străbură — ca să revină astăzi prin D-Voastă spre a-și relua moștenirea și a cumva grădinișii spini la jura de chine să zice poești! Asă și cu multă vîstăptat fraților — nu ca dumaniucii cuceritori, ci ca eliberatori ai vecinii moștenitori rămasă poporului Român. De la Traian, Radu Negru și Mihai Viteazul.

Cu grele suferințe am pășat astăsă moștenirea, decursul veacurilor deerând și des am ajuns și la numiți miseri plebs contribuie ghebe adică — credință num nu păsăriș — niciodată.

Alca este și și clona întărire a neamului în legea românească — praporul cel sfânt al bisericii române ortodoxe răsăritene — care cu toate persecuțiunile

catholicice a mai rămas 75% în acest ființ. Il închinăm înaintea Ideului românesc și cerem vindecarea ramei acestei biserici — din cîr și astăzi săngerează — pentru nedreptările străgoroase la cîr — cînd generalul austriac Bucov cu tunul și spanzurătoarea a rapit românii răsăriteni din acest oraș biserică zidită de Constantin Brâncoveanu, pe care români răsăriteni și acum o reclamă. Biserica română ortodoxă cu preoți săi răburdi, a păstrat în creștinătoare și slujba națională mea, ca să-l evite în diavol — aşa că acel slujbă sănătosă și spirituală a său deosebită în adunarea memorabilă dela 1 Decembrie 1918 din Alba-Iulia, în care să deceli unuia tuturor Românilor.

Să subiectă impresiuni de mare bucurie, Wă zicem un bine și venit frajor!

Să trăiască Majestatea Sa Regale și Regina României Maria! Să trăiască armata română!

Acumără nesfășuire, după care colo- nelul Oprescu răspunde fiind îară de mulțimi căramă să trăiască!

După aceasta s'a luat un prânz comun în restaurantul din piatră, unde s'a ținut mai multe roăste și finisud se cu bucurie și laul adio continuându-și drumul spre Pre- troșeni.

Se schimbă vremurile...

Zarele germane au publicat un protest la 29 poezi germani, în care își revălează indignarea morală față cu privirea împăratului, ale armatei și față cînd se oferă să se înțeleagă cu popoarele să nu îngăduie ca conducerile lor să fixeze condițiunile de pace vîñămătătoare pentru constituția morală a omenei. Ideonesci protestează împotriva rectificării granitelor etnice, pretenție de popoarele subjugate până eră de germani.

Cetățenii protestuști sunt nedumeri și invulnări și își răsare întrebare, unde au fost până să-și acize căvalieri ai sentimentului moral? Unde au fost cînd armatele lui Mackensen călcău în picioare fără milă atâtceasă nemuritori mică. Unde au fost cînd se rectifică granile Rusei și ale României și cînd se fereau paragrafilor îmbăsuitori pentru nemulțumiri nostru. Pentru n'au avut niciunul cuantum de protestare. Poate prima lăudă este Ostașul Munteanu, care mulțumește trebuințelor de bucată? Poate însă acesta material și înăndună să fie poezii de îmbărbătare a bestiei din om. Să pionierii acești nu'au avut cuvânt de protestare nici alinii când armatele lor în retragere menescă în mod barbar tot ce trădua omenească a ridicat și elădă în loc de anii! Să-și permitre protestează acum? E de frica răspărătii drepte.

Morală filozofică și îngropată în cărți cea creștină necunoscătoare, iar în viață practică morală din Torquato lu Goethe: Ce-mi place e bun și frumos; ce nu-mi convine e urât și râu.

Aviz

Pentru întregirea companiei de stab resp, dateștemușu pentru garde se prezintă din partea rezervelor armate și al siguranței publice, în număr de 300 de oameni, în cadrul poartăi serviciu fără sănă și vorbă de oameni pentru serviciu cu armă.

Condițione și casenară. Sodă zilea de 10 cor, și pe largă aceea întreținere.

Ce ce voiesc se întră, au să se a-
nunțe la cancelaria companiei de stab în casăra de inf. în piatră Hermann.

Resortul armatei și al siguranței publice.

Congresul învățătorilor

Aducem la cunoștință, că din cauze neatâtătoare de voia noastră congresul proiectat pe ziua de 10/23 Ianuarie 1919 se amână decocdătă pe lîngă nehotărătoare. În cînd se regăsește locul și perioada congresului, convocăm-ne zîua susținută în Sibiu la orele 9 a. m. (Școala centrală).

Șoibăi și confidențială poftă învățătorilor aleși la Alba Iulia în Marele Stat Național, precum și membrii comisiei organizațoare. Prin aceasta cader și chemarea învățătorilor ofișeri publicată în «Telegraful român» Nr. 151.

Sibiu, 27 Decembrie v. 1918.

Din Incredințarea comisiiei de orga-

nizare,

Dumitru Lăpădat, Candid Popa,

president, secretar.

* * * * *

Totale zarele românești sănt rugate a re-

produce această nouă dispoziție.

Aviz

Din ordinul Consiliului dirigent, Rezorutul agricultură și comercial, avizăm pe toți șefii de gară, ofițele administrative și comandanții de garde, că orice crezere de mărfuri peste granile României să fie de la Ronduri, posibilă care nu să dată permisiunea în din partea Rezorutului, este interzis și trebuie impiedicat. Contravenienții vor fi pedepsiți și măsurile li se vor confisa.

De asemenea toți șefii de gară sănătăvă, că toate mărfurile invaginate, ce se afișă pînă gară sau depuse în magazinile garilor etc, care sănătăvă sănătăvă și aspira cărora proprietar nu a luat sau nu poate lăzii dispoziții de transportare, precum și mărfurile, a căror transportare este opriță, — să le conserve de urgență și prin un respect să le anunțe la Rezorutul agricultură și comercial, făcând propunere pentru modalitatea de păstrare (magazinare) a acelor mărfuri. — Tinerea de licitații pentru astfel de mărturi se poate face numai cu permisiua Rezorutului.

Sibiu, 28 Decembrie v. 1918 (10 Ianu-

arie 1919), la 11 Ianuarie 1919.

Prezidiul Consiliului național român din orașul și comitatul Sibiu.

Știrile zilei

Parastas contru ostasii români căzuți în răsboi. În amintire și penitru odhuna sfintelor eroilor români, căzuți sau răniți de moarte în luptele din jurul Sibiului în toamna 1918. În memoria înmormântării în cimitirul militar din loc, se va înțea Dumineacă în 30 Dec. v. un parastas solemn în Catedrală din loc, la orele 10 a. m. imediat după Liturgie. — După parastas la 11 ore a. m. publici și reprezentanții armatei române și a Departamentului de răsboi vor merge în cimitirul militar, la ceremonie militară de lângă școală de cadevi, unde se va face în memoria mormintelor celor căzuți pentru real zarea idealului național. În cursul procesiunii se vor traage clopoțetele la toate bisericile din loc, fără deosebire de confesie.

Spania și răsboiu. Reprezentantul Spaniei la Madrid, principele Rabítor, a părăsit Madridul. Astfel Spania întrerupe legăturile diplomatice cu Germania... la spartul sărguii.

Atențat nerousit. Din Praga se vedește un atențat neizbutit asupra persoanei prim-ministrului ceh Kramář. În urma acestui atențat, s'a produs mari demonstrează împotriva bolșevicilor, pe care mulți dintre ei vor trăgi lovituri de către poliție și înțelepătări. —

Cehii meru înaintă. În 10 Ianuarie au intrat trupele ceho-slovace la Sibiu și Nagymaros în comitatul Posta, la o depărtare de 40 kilometri de Budapesta. Comandanțul acestor trupe a declarat, că în timp de două săptămâni îsă va fi ce intrarea în capitală sărbătorită într-o săptămână de sărbătoare. Guvernul de acolo, e de prevăzut, va vorbi căre de... «Ina demarcapălonă.»

Din Agârbici. Ni se scrie: O sfântă datorie și-uu împlină în zilele acestea felme române din Agârbici (Târnava-mare) și că în îndemnul doamnei preoteze Eugeniu Stanciu s'a inițiat o colectă, care a dat ca rezultat peste o mie coroane. Din această sumă s'a procurat la Biserica arhidecceană din Sibiu un mandru stec tricolor. Sfintirea lui s'a făcut prin parohul Toma Stanciu, care după atunci sfintirii a rostit o vorbire potrivită zilelor marilor și ale trăsătrui naționale române. Poporul adunat a isbucnit în strigăte: Trăiește România-Mare, Trăiește regale puteri! Înțelește și totul dominește! După sfârșitul mesajului, s'a arborat pe turnul bisericii.

În ziua de 27 Dec., când a trecut prin Agârbici o cetață de ostașă română dintr'un regiment, a cărei cetață română era într-o incloză primărie. T. S.

Internarea lui Mackensen. Franțezii au internat pe generalul Mackensen decocdătă la Uifunk, în comitatul Bacău-Bodrog, unde se va fi dus în Franță.

Execuțarea lui Bruselov. Din Petersburg se anunță că generalul Bruselov, în urma hotărârii sovietului, a fost impuscat.

D'oleștei și următorul. Într'un hotel din Budapesta au fost arestate cățiva bolșevici ruși. La poruncă subordonată Yux, bolșevici escortați de soldați franțezi au fost dăriți afară peste granită.

Aviz. Anunțăm că domnul avocat Dr. Zaharie Munteanu, după un marțuris de 3 ani și-a redeschis cincelaria avocatașă în cetatea lui Mihai Viteazul, în Alba-Iulia. Domnul săi meargă toate în plin.

Instituire. De la direcția gimnaziului superior din Nasăud; Prelegerile la instituție noastră se vor relinde în 21 Ianuarie st. nr. 1919. Dr. Nicolae Drăgan, profesor gim., dr. substat.

Multumita. De Valeriu Candrea, vicepreședinte la seara oriană din Deva, și soția sa, Dora, în loc de cunună peritoare pe consigilii multi subtiliul locuitor Pamfiliu Piașteia, notar în Mihaleni, au donat sfintele biserici din loc suma de 50 corone. Pentru nobila nație exprimă multumirea și mulțumirea, Mihaleni, la 20/XII 1918, Miron Popovici, paroh ort. rom.

Amânarea mesei festive. Masa festivă, protejată pe a treia Jineri Dumineacă în 30 Dec. 1918 (12 Ian. 1919), se amândă, cum se comunică, pe Dumineacă următoare, la 0/1 Ian. 1919, când va fi și serbatoare la Botezul Domnului. În prezent se primește la casierul «Asociația pănă Miercuri, în 2/1 Ianuarie 1919.

Aviz. Primul următoarele: Artistul dramatic, de Niculae Băluță, va deschide în Sibiu un curs de ară dramatică. Prenotările se primesc la Librăria arhitectului.

Oporatorul public îi se aduce la cunoscință că petrecerea Reuniunii famelor române și bulgăre în Sibiu va fi în 31 Decembrie 1918 (13 Ian. 1919 n.) nu în 19 Ian., cum s'a uitări din eroare pe invitari.

Comitetul aranjator.

Legatul Alexandru Chida pentru ajutorarea cu daruri de Crăciun a copiilor săraci din Sibiu subburbui inferior apărăciu la meseria este numele legătului Internației cu 100 cor, de neconclau mamă Maria Ivan. Vestemeau în amintirea lui său Alexandru Chida, fost măcelar, decedat în urma suferințelor indurate pe câmpul de luptă. Legătul se atâză la Fondul Ion Vișă pentru daruri de Crăciun săracilor norstri și și spori din daruri benevol. Dat fiind, că pentru meseriai săraci din Sibiu subburbui inferior, să-i se amîneze la 19 Ian. legătul Elena Joandrea n. Joandrea, legătul A. Chida este al 2 ie. Iată. Pentru primii exponiți sincere mulțumite: Vă. Tordăianu, președintul Reuniunii meseriai săraci.

Pe seamă disparsorul de tuberculoză. De la comersant Josif Ilibă din Sibiu a dărât instituției dispensarului suma de cinci sute coroane pentru combaterea tuberculozei re-spădante din cauza răsboiului, și pentru sprijinirea jinzelor sărac ale soldaților întors în acasă. Exemplul generos al dărurilor se recomandă spre urmare în cercuri că mai larg, ca să putem veni în ajutorul celor lipsiți de alimente și îmbrăcăințire. Contribuibile se adresăze la Dr. Carl Ungar, Sibiu, Strada Schwes 2.

Conferință. Dumineacă în 12 Ian. n. 1919, la ora 5 d. a., se înțează la Asociație conferință ce am anunțat-o a doi colonel-veterinari Mogu.

Teatre in Sibiu. Cinematograful Orasul. Flia Hera-mann. Directoră: D-na M. Scholtess.

Simbă: Hotelul surat, căzut mai nou al lui Phantom, în 4 ac, istorie detectivă sensațională.

În pregătire: Primadona filmului, cu Asta Nielsen.

Incepul la: ora 7 seara.

Direcția dorește onoratului public: An nou fericit!

Cinematograful Apollo. Strada Schevis.

Directoră: D-na Emil Toth.

An nou fericit doresc onoratului public: Directoarea.

Zâlnic interesante reprezentări.

Incepul la: ora 7 seara.

se poste căpăta în pensiunea acum deschisă a lui A. Oleksik, Sibiu, Strada Măcelăriilor, 7—9. Prețuri moderate și serviciu preventor.

300 3-3

Dejun, prânz și cină

se poste căpăta în pensiunea acum deschisă a lui A. Oleksik, Sibiu,

Strada Măcelăriilor, 7—9. Prețuri moderate și serviciu preventor.

